

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o urzędzie Ministra Obrony Narodowej oraz ustawy o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej określa podmiot odpowiedzialny za realizację celów oraz zobowiązań sojuszniczych wynikających z uczestnictwa Rzeczypospolitej Polskiej w programie inwestycyjnym Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego „NATO Security Investment Programie” (Program Inwestycji NATO w Dziedzinie Bezpieczeństwa), zwanym dalej „Programem NSIP”, którym jest Minister Obrony Narodowej.

Przystąpienie do Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego wpłynęło wydatnie na potrzeby modernizacyjne polskich sił zbrojnych. Realizacja wspólnych celów państw – członków Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego wymaga od Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzenia szeregu inwestycji, w celu stworzenia na terytorium kraju podstawowej sojuszniczej infrastruktury wojskowej o parametrach zgodnych ze standardami Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, która zapewniłaby możliwość operowania siłami reagowania oraz integrację polskich systemów obrony ze zintegrowanym systemem Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego. Wykonując powyższe zadania w zakresie podnoszenia niezbędnych zdolności wojskowych Rzeczpospolita Polska skorzystała z programu NSIP i realizuje obecnie te zamierzenia, które swoim zakresem wykraczają poza narodowe potrzeby obronne.

W ramach pomocy finansowej z budżetu programu NSIP modernizowane lub budowane od nowa są: lotniska, infrastruktura telekomunikacyjna, składnice materiałów pędnych i smarów, rurociągi paliwowe, radarowe urządzenia ostrzegawcze i nawigacyjne, a także instalacje portowe. Ponadto środki pozyskiwane z Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego są wykorzystywane do udoskonalania systemów dowodzenia i kontroli. Dzięki uczestnictwu w programie NSIP – uważanego za jedno z najważniejszych osiągnięć Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego – wzrasta poczucie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w ramach wspólnej obrony obszaru północnoatlantyckiego oraz rośnie prestiż społeczny przebudowywanych i modernizowanych polskich sił zbrojnych.

Program NSIP stworzono w celu zapewnienia wspólnego finansowania projektów inwestycyjnych w krajach członkowskich Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego. Jest on narzędziem do zaspokojenia potrzeb w zakresie tworzenia zdolności wojskowych, których

zapewnienie wykracza poza narodowe zasoby obronne państw członkowskich Sojuszu, a ponadto służy stabilizacji na terytorium krajów członkowskich oraz bezpieczeństwu zbiorowemu sojuszników. Źródłem finansowania programu NSIP jest fundusz NSIP tworzony z corocznych składek wnoszonych przez kraje w nim uczestniczące. Obejmuje on wyłącznie zadania zgrupowane w tzw. pakietach inwestycyjnych – Capability Package (CP), których wykonanie zapewnia osiągnięcie określonych zdolności operacyjnych Sojuszu. Pakiety inwestycyjne są zatwierdzane przez Radę Północnoatlantycką. Przydział środków realizowany jest przez Komitet Infrastruktury Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.

Dotychczasowy status prawny dotyczący realizacji w Rzeczypospolitej Polskiej programu NSIP opierał się w głównej mierze na decyzji Nr 4/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 11 stycznia 2002 r. w sprawie utworzenia zakładu budżetowego „Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego” (Dz. Urz. MON Nr 1, poz. 4, z 2003 r. Nr 14, poz. 157, z 2004 r. Nr 9, poz. 100 oraz z 2009 r. Nr 21, poz. 226). Na jej podstawie utworzono zakład budżetowy pod nazwą „Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego”, zwany dalej „Zakładem”, którego przedmiotem działalności jest zarządzanie realizacją pakietów CP (zadania programu NSIP są zgromadzone w pakietach inwestycyjnych tzw. CP – Capability Package), dla których Rzeczpospolita Polska została wskazana jako państwo – gospodarz (Inwestor, HN – Host Nation). Natomiast na podstawie decyzji Nr 215/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 28 lipca 2004 r. w sprawie zasad uczestnictwa resortu obrony narodowej w „Programie Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w Dziedzinie Bezpieczeństwa (NSIP)” (Dz. Urz. MON Nr 9, poz. 100), wyznaczone zostały osoby odpowiedzialne za realizację programu NSIP:

- 1) etap przygotowania pakietów inwestycyjnych (CP) – Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego;
- 2) etap realizacji pakietu inwestycyjnego – Sekretarz Stanu – I Zastępca Ministra Obrony Narodowej;
- 3) etap użytkowania zrealizowanego pakietu inwestycyjnego – właściwy dowódca rodzaju sił zbrojnych.

Podstawę powyższych decyzji stanowią następujące okoliczności:

- 1) przystąpienie Rzeczypospolitej Polskiej do Traktatu Północnoatlantyckiego w dniu 12 marca 1999 r. na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 1999 r. o ratyfikacji

Traktatu Północnoatlantyckiego, sporządzonego w Waszyngtonie dnia 4 kwietnia 1949 r. (Dz. U. Nr 13, poz. 111);

- 2) protokół ustaleń nr 33/99 posiedzenia Rady Ministrów w dniu 26 sierpnia 1999 r. dotyczący uczestnictwa Rzeczypospolitej Polskiej w programie NSIP. Na tym posiedzeniu Rada Ministrów przyjęła między innymi informację w sprawie powierzenia Ministrowi Obrony Narodowej zadań w zakresie: współdziałania z właściwymi instytucjami Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w zakresie przygotowania, realizacji i rozliczania inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, udzielania zamówień na realizację inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, prowadzenia obsługi finansowo-księgowej inwestycji NATO.

Zgodnie z pkt 3 wskazanej decyzji Nr 4/MON przedmiotem działalności Zakładu jest pełnienie funkcji inwestora dla realizowanych pakietów CP, co obejmuje w szczególności: planowanie, organizowanie procesu inwestycyjnego, udzielanie zamówień na roboty budowlane, usługi i dostawy, finansowanie zamierzeń i prowadzenie ewidencji księgowej, sprawozdawczość i rozliczenia. Zgodnie z pkt 6 powołanej decyzji przychodami Zakładu są: 3 % wartości robót (dostaw) inwestycyjnych realizowanych w ramach programu inwestycji finansowanych ze środków Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (funduszu programu NSIP) jako Krajowe Wydatki Administracyjne (NAE), dotacje budżetowe oraz inne wpływy. Natomiast na podstawie § 3 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (Dz. U. Nr 116, poz. 784 i Nr 245, poz. 1785 oraz z 2008 r. Nr 4, poz. 21), zgodnie z którym dysponent główny może, w porozumieniu z Ministrem Finansów, ustanowić dysponentami środków budżetu państwa kierowników państwowych jednostek organizacyjnych niebędących państwowymi jednostkami budżetowymi – Zakład został ustanowiony dysponentem środków budżetu państwa trzeciego stopnia bezpośrednio podległym dysponentowi głównemu.

W konsekwencji powyższego Zakład w części, której jest dysponentem środków budżetu państwa trzeciego stopnia otrzymuje plan finansowy: na opłacenie składki do wspólnego budżetu inwestycyjnego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (fundusz programu NSIP), na sfinansowanie udziału narodowego w zatwierdzonych projektach inwestycyjnych programu NSIP, na sfinansowanie zadań okołopakietowych, na sfinansowanie krajowych wydatków administracyjnych (NAE) w wysokości do 3 % łącznego udziału narodowego w wartości zatwierdzonych projektów na realizację inwestycji

w ramach programu NSIP i wartości zatwierdzonych projektów inwestycyjnych realizowanych w ramach zadań okołopakietowych finansowanych ze środków krajowych oraz na utrzymanie inwestycji zakończonych do czasu przekazania ich użytkownikom.

W pozostałym zakresie Zakład jest beneficjentem środków pochodzących z funduszu programu NSIP, który tworzony jest z corocznych składek wnoszonych przez państwa członkowskie organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego. Wydatkowaniem powyższych środków zajmuje się Komitet Infrastruktury Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego na wniosek państwa – gospodarza, a finansowane przedsięwzięcia inwestycyjne prowadzone są dopiero po dokonaniu ustaleń z organami organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, sporządzeniu planów i harmonogramów ich wykonania na ściśle określonych warunkach. Zasady funkcjonowania programu NSIP, w tym finansowania zadań ujętych w tym programie, reguluje dyrektywa NATO „Bi – S.C. Capability Package Directive (85 – 1)”.

Zarysowany powyżej stan prawny w zakresie funkcjonowania Zakładu z dniem 31 grudnia 2010 r. ulegnie zmianie. Zgodnie bowiem z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, z późn. zm.) z upływem wskazanej daty zakończeniu ulega likwidacja państwowych zakładów budżetowych, w tym Zakładu. W związku z powyższym w resorcie obrony trwa proces likwidacji zakładu budżetowego „Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego”, a w jego miejsce zostanie utworzona nowa jednostka sektora finansów publicznych (realizująca te same zadania) w postaci instytucji gospodarki budżetowej pod nazwą „Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego” (dalej „IGB – ZIOTP”). Komitet Rady Ministrów przyjął na posiedzeniu w dniu 8 kwietnia 2010 r. wniosek Ministra Obrony Narodowej o wyrażenie zgody na utworzenie instytucji gospodarki budżetowej pod nazwą „Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego” i rekomendował go Radzie Ministrów (KRM-24-46-10), która w dniu 11 maja 2010 r. wyraziła zgodę na utworzenie instytucji budżetowej pod nazwą „Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego”. Na podstawie wskazanych działań wydane zostało zarządzenie Nr 49/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 30 sierpnia 2010 r. w sprawie utworzenia instytucji gospodarki budżetowej pod nazwą „Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego” (Dz. Urz. MON Nr 17, poz. 225), zgodnie z którym za dzień rozpoczęcia działalności Zakładu uważa się dzień uzyskania przez Zakład osobowości prawnej (§ 1 ust. 1 zarządzenia). W dniu 19 listopada 2010 r. dokonano rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym podmiotu o nazwie „Zakład Inwestycji

Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego” jako instytucji gospodarki budżetowej – numer KRS: 0000370758.

Konsekwencją powyższego jest przygotowywanie IGB – ZIOTP do funkcjonowania w nowym stanie prawnym ukształtowanym m.in. ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835 i Nr 152, poz. 1020), ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych oraz decyzją Nr 211/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 czerwca 2010 r. w sprawie likwidacji zakładu budżetowego „Zakład Inwestycji Traktatu Północnoatlantyckiego” (Dz. Urz. MON z 2010 r. Nr 12, poz. 141).

W związku ze wskazanymi zmianami prawnymi istnieje potrzeba uregulowania na poziomie ustawowym zagadnień związanych z funkcjonowaniem i realizacją programu NSIP w Rzeczypospolitej Polskiej. Przede wszystkim niezbędne jest ustawowe przyporządkowanie tych zadań Ministrowi Obrony Narodowej jako organowi kompetencyjnie właściwemu do realizacji zadań z zakresu obronności Państwa. Ponadto konieczne jest zapewnienie finansowania IGB – ZIOTP, która będzie zapewniać obsługę programu NSIP. Zgodnie bowiem z art. 24 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, instytucja gospodarki budżetowej może otrzymywać dotacje z budżetu państwa na realizację zadań publicznych, ale wyłącznie wówczas, jeżeli odrębne ustawy tak stanowią. Przepis art. 132 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych stanowi natomiast, że z budżetu państwa mogą być udzielane dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji instytucji gospodarki budżetowej. W celu stworzenia IGB – ZIOTP możliwości uzyskiwania dotacji innych niż te, o których mowa w art. 132 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, konieczne jest wprowadzenie do aktu prawnego rangi ustawowej przepisów regulujących przedmiotowe zagadnienie.

Projekt przedmiotowej ustawy nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych, ponieważ nie zawiera przepisów technicznych.

Projektowana regulacja nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

Projekt założeń projektu ustawy został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronach internetowych Ministerstwa Obrony Narodowej, stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie

stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337). Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Przepisy projektu będą oddziaływać na działalność instytucji gospodarki budżetowej, dla której Minister Obrony Narodowej jest organem założycielskim oraz instytucje i podmioty biorące udział w projektowaniu i implementacji Programu NSIP w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Konsultacje społeczne

Z uwagi na zakres regulacji projekt założeń nie wymaga dodatkowych konsultacji społecznych.

3. Wpływ projektu na sektor finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie przepisów dotyczących instytucji gospodarki budżetowej nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Zmiana powyższa nie zmienia wysokości środków przeznaczonych na realizację programu NSIP. Obecnie (do 31 grudnia 2010 r.) środki przekazywane są do instytucji obsługującej realizację programu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (zakład budżetowy ZIOTP) w formie przydzielenia planu finansowego dysponenta budżetu III stopnia. Całość wydatków w tym zakresie, która nie pochodzi z międzynarodowego programu funduszu NSIP finansowana jest z budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej i została ujęta w projekcie ustawy budżetowej na 2011 r. w wysokości 222 942 tys. zł, w tym:

- 1) dotacja celowa w wysokości 219 142 tys. zł, z przeznaczeniem na:
 - a) udział narodowy w Programie NSIP i zadania okołopakietowe – 130 642 tys. zł,
 - b) składka do budżetu NSIP – 88 000 tys. zł,
 - c) utrzymywanie zakończonych inwestycji do czasu przekazania ich użytkownikom – 500 tys. zł;
- 2) dotacja podmiotowa w wysokości 3 800 tys. zł, z przeznaczeniem na finansowanie krajowych wydatków administracyjnych NAE.

4. Wpływ projektu na rynek pracy

Przedmiotowa regulacja, z uwagi na swój zakres przedmiotowy, nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorstw, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców

Projektowana ustawa nie ma wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na sytuację i rozwój regionalny.